

SÖKANDE

Kettil Axelsson Bygg AB, 556865-5806

Ombud: Advokat Hampus Ek
Advokatfirman Wåhlin AB

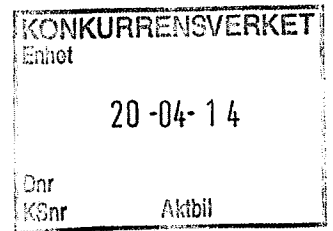
MOTPART

Tranemo kommun

Ombud: Jurist Rasmus Lundqvist
Borås Stad

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Förvaltningsrättens tidigare beslut om inhibition upphör därmed att gälla.

BAKGRUND

Tranemo kommun har inlett förenklat upphandlingsförfarande avseende om- och tillbyggnad Björkhagens förskola (UPH/2019:44). Endast ett anbud inkom, från Kettil Axelsson Bygg AB (Bolaget). I beslut den 7 januari 2020 avbröts upphandlingen, med motivering att inkommet anbud översteg beslutad budget med cirka 10 miljoner kronor. I avbrytandebeslutet angavs också att förfarandet skulle låtas övergå till direktupphandling. Bolaget har ansökt om överprövning.

YRKANDE M.M.

Bolaget yrkar att förvaltningsrätten ska ogiltigförklara kommunens avbrytandebeslut och förordna att upphandlingen ska återupptas, varvid Bolaget ska tilldelas kontraktet. Till stöd för ansökan anføres bl.a. följande. Kommunen har bevisbördan för att sakliga skäl för avbrytande föreligger. Någon budgettram har inte bifogats beslutet (jfr 12 kap. 12 § LOU) och sakliga skäl för avbrytande föreligger därmed inte. Anbudspriset är i högsta grad marknadsmässigt. I annat fall är budgetramen felaktig, även sett mot kommunens tidigare projekt. Så länge priset är marknadsmässigt finns det inget som talar för att det är olämpligt. Grund för direktupphandling finns inte heller när anbudet varken är ogiltigt eller olämpligt (jfr Kammarrätten i Göteborgs dom i mål nr 549–550-18). Ska direktupphandling ske är det då med Bolaget som sådana förhandlingar får föras.

Kommunen anser att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande. Med anledning av att endast ett anbud inkom hade kommunen även rätt att avbryta upphandlingen p.g.a. bristande konkurrens. När den budgeterade kostnaden överskridits saknar det betydelse om Bolagets anbud skulle vara marknadsmässigt. Det finns ingen bestämmelse i LOU som tvingar kommunen att anta ett anbud som så tydligt överstiger budget. Godtagbara skäl har också funnits för direktupphandling i avsaknad av lämpliga anbud. Frågan är dock ovidkommande eftersom någon direktupphandling inte har genomförts varvid brott mot LOU inte kan ha förekommit. – Kommunen åberopar bl.a. sin budget för 2019/2020.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Gällande regler

I 4 kap. 1 § LOU anges följande. Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

I 19 kap. 7 § LOU anges bl.a. att direktupphandling får användas om upphandlingens värde uppgår till högst 28 procent av det tröskelvärde som avses i 5 kap. 1 § och som gäller för en upphandlande myndighet som inte är en central upphandlande myndighet vid upphandling av varor och tjänster. Vidare får direktupphandling användas i tillämplig omfattning i de fall förutsättningarna för förhandlat förfarande utan föregående annonsering enligt 6 kap. 12–19 §§ är uppfyllda eller om det finns synnerliga skäl.

I 6 kap. 13 § LOU anges bl.a. att ett anbud ska anses vara olämpligt om det är irrelevant för kontraktet och därför uppenbart inte utan väsentliga ändringar kan tillgodose den upphandlande myndighetens krav enligt upphandlingsdokumenten.

Av 20 kap. 6 § LOU följer att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan i målet gäller i första hand om kommunen har haft rätt att avbryta den aktuella upphandlingen.

Upphandlingen avser en byggentreprenad, vars värde understiger tröskelvärdet för tillämpning av det nationella regelverk som följer av Europaparlamentets och Rådets direktiv 2014/24/EU. För upphandlingen är det således 19 kap. LOU och de bestämmelser som 2 och 3 §§ i detta kapitel pekar ut som är tillämpliga.

En upphandlande myndighet har enligt EU-domstolens praxis ingen skyldighet att fullfölja en påbörjad upphandling (C-92/00 HI). EU-domstolen har vidare uttalat att beslut att avbryta en upphandling inte är förbehållet undantagssituationer eller då det finns tungt vägande skäl (C-27/98 Fracasso och Leitschutz). Ett beslut att avbryta en upphandling måste dock vila på sakligt godtagbara skäl och får inte vara godtyckligt.

Som skäl för att avbryta upphandlingen har kommunen i sitt beslut angett att det inte funnits tillräckligt utrymme i beslutad budgetram för att anta det enda inkomna anbudet. Kommunen har företett budgethandlingar som ger vid handen att ovannämnda budgetram varit beslutad innan upphandlingen påbörjades. Kommunen får därför anses ha haft godtagbara skäl för sitt avbrytandebeslut.

I yttrande över bolagets ansökan har kommunen anfört att den även hade rätt att avbryta upphandlingen med hänvisning till bristande konkurrens med anledning av att endast ett anbud inkommit.

Enligt dåvarande Regeringsrätten (RÅ 2008 ref. 35 och RÅ 2009 ref. 43) utgör endast ett återstående anbud godtagbart skäl för avbrytande.

Förvaltningsrätten finner av det ovan anförda att kommunen haft rätt att avbryta upphandlingen. Bolagets yrkande att förvaltningsrätten ska ogiltigförklara avbrytandebeslutet ska därför avslås.

Bolaget har även anfört som skäl för ingripande enligt LOU att grund för direktupphandling inte finns, eftersom dess anbud varken är ogiltigt eller olämpligt.

Av utredningen i målet framgår inte att kommunen har inlett någon ny upphandling som gäller Björkhagens förskola. Det finns därför inte något upphandlingsförfarande att överpröva i detta avseende. Förvaltningsrätten anser inte att kommunens blotta avsikt att göra om upphandlingen utgör något sådant förfarande. Därtill kan påpekas att bolaget inte angett på vilket sätt det skulle lida skada vid ett byte av upphandlingsförfarande. Bolagets talan ska således avslås även i denna del.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att vad bolaget anfört inte visar att kommunen brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller mot någon annan bestämmelse i denna lag. Bolagets ansökan ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Avgörandet kan överklagas. Information om detta finns i bilaga 1 (FR-05).

Sofia Blomkvist

Rådmannen Sofia Blomkvist har avgjort målet. Föredragande jurist har varit Anders Sanner.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafteon, julafton eller nyårsafteon, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

